

Archeologienota Oostkamp Fabiolalaan

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

8-12-2020

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Oostkamp Fabiolalaan (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Deze archeologienota is een aangepaste versie van de in akte genomen archeologienota met ID 5100 (zie <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/5100>). Omdat de geplande werken zoals opgenomen in die archeologienota gewijzigd zijn en de grenzen van het plangebied aangepast zijn, dient er een nieuwe archeologienota opgesteld te worden.

Het plangebied heeft een onregelmatige vorm en is 54 788m² groot. Het valt uiteen in een noordelijk (28 588m²) en een zuidelijk deel (26 200m²), die van elkaar gescheiden worden door een zone waar een waterleiding is gelegen. Deze waterleiding en de bufferzone errond behoren niet tot het plangebied. Het terrein is hoofdzakelijk in gebruik als landbouwgrond (voornamelijk weiland) en bevindt zich ten oosten van de Fabiolaan en sluit in het oosten en het noorden aan op een bestaande verkaveling. Ten zuiden loopt de autosnelweg E40. Langs de Fabiolalaan zijn enkele gebouwen aanwezig: in de noordelijke hoek van het zuidelijke deel een woning met bijgebouwen en tuin, en in de noordwestelijke hoek van het noordelijke deel een voormalige hoeve met een woonhuis en bouwvallige schuur (Fabiolalaan 33, op de hoek met de Olieboomstraat). Deze hoeve dateert in oorsprong van begin 19^{de} eeuw, maar werd aangepast rond 1900. Het erf is in de Inventaris Onroerend Erfgoed aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Verspreid over het plangebied zijn langs de perceelsgrenzen enkele bomen aanwezig. Centraal in het noordelijke deel is rond enkele perceelsgrenzen een drassige zone aanwezig.

Het plangebied gelegen ten zuidwesten van de dorpskern van Oostkamp was ca. 1777 (Ferrariskaart) een grotendeels onbebouwd terrein, in gebruik als landbouwgrond en bos. In het noordwesten van het terrein worden enkele gebouwen afgebeeld, mogelijk een voorloper van het hoevecomplex dat zeker vanaf begin 19^{de} eeuw gelegen was langs de Fabiolalaan en dat eind 19^{de} eeuw werd uitgebreid met enkele gebouwen langs de Olieboomstraat. Dit complex werd in het begin van de 21^{ste} eeuw grotendeels afgebroken. De huidige wegenis die het plangebied in het zuiden, westen en noorden begrenst, is reeds aanwezig op de Ferrariskaart. De huidige Fabiolalaan gaat terug op een oudere weg waarlangs zich onder meer een kasteel en enkele grotere hofsteden ontwikkelden. In de loop van de 19^{de} eeuw verdwijnt het bos en komt het terrein zo goed als volledig in gebruik als landbouwgrond (hoofdzakelijk weiland). Begin 20^{ste} eeuw wordt ook de voorloper van huidige bebouwing centraal langs de Fabiolalaan gebouwd. Deze bebouwing en het hoevecomplex zal mogelijk voor enige bodemverstoring gezorgd hebben, maar andere gekende grootschalige verstoringen lijken er niet geweest te zijn op het plangebied. Hoe de site er uit zag voor 1777 is niet gekend.

Behalve het recente onderzoek net ten noorden van het plangebied, is in de omgeving rond de site nog geen gravend archeologisch onderzoek verricht. Nochtans getuigen de historische achtergrond

en de vele nog bewaarde hofsteden en kastelen van het rijke middeleeuwse verleden van Oostkamp, wat zich ongetwijfeld ook archeologisch zal vertalen. Enkele schaarse losse lithische vondsten, de grafheuvels en andere sporen gekend via luchtfotografie, en uiteraard de geattesteerde sites uit de ijzertijd en de vroege middeleeuwen bij het onderzoek net ten noorden van het plangebied, bewijzen echter dat de regio al veel langer druk werd gefrequentieerd door de mens, zowel voor bewoning, ambachtelijke activiteiten als begraving. De sporen aangetroffen in de zone nabij de Olieboomstraat bij de eerdere prospectie op het gebied ten noorden van de plangebied, wijzen mogelijk op de aanwezigheid van een archeologische site op het plangebied.

Het grootste deel van het terrein bestaat uit matig natte (in het zuidelijke deel) tot zeer natte (in het noordelijke deel) bodems, zonder profielontwikkeling. Dit verklaart het voorkomen van enkele drassige zones op het terrein. De randzones ten oosten en ten westen, die hoger gelegen zijn, hebben drogere gronden. Dit hoeft echter niet te betekenen dat het plangebied te nat was voor bewoning of menselijke activiteiten in het verleden. De huidige grondwatertafel weerspiegelt niet noodzakelijk de grondwatertafel van honderden/duizenden jaren geleden. Bovendien heeft het archeologisch onderzoek op de percelen ten noorden van het plangebied enkele sites opgeleverd; de bodemkundige situatie daar is vergelijkbaar aan die van het huidige plangebied. Bij het sleuvenonderzoek werd vastgesteld dat over het volledige terrein de donker grijsbruine A-horizont direct op de C-horizont was gelegen. Dit diende bij de opgraving enigszins bijgesteld te worden; er werden op een kleine zone 3 verschillende profieltypes herkend: het eerder vermelde AC-profiel, een volledig tot deels bewaarde podzolbodem en een zone waar het microreliëf nog bewaard was gebleven in de vorm van een depressie. Er werd een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd tijdens de opgraving, dit leverde geen steentijd artefacten op, en dus ook geen in situ bewaarde steentijd artefactensite. Het is echter mogelijk dat binnen het plangebied ook een bewaarde paleobodem aanwezig is. Vroeger was er in deze omgeving een microreliëf met verschillende depressies aanwezig, wat aantrekkelijk kan geweest zijn voor jagers-verzamelaars.

Deze gegevens tonen aan dat het projectgebied een eerder hoge archeologische verwachting heeft. Mogelijk loopt een site aangetroffen bij het onderzoek op de percelen net ten noorden van de Olieboomstraat door op het huidige plangebied. Sporen van de hoeve gelegen in de noordwesthoek, die minstens teruggaat tot begin 19^{de} eeuw, en de activiteiten op het erf zullen zeker sporen in de bodem hebbe nagelaten. Ook zijn site(s) uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen, gezien de archeologische context en de historische gegevens, zeker niet uit te sluiten. Daarnaast bestaat de kans op het voorkomen van bewaarde paleobodems en oud microreliëf, waardoor er mogelijk ook een potentieel is naar in situ bewaarde steentijdsites. Er hebben geen gekende diepgaande verstoringen plaatsgevonden op het plangebied, waardoor kan verondersteld worden dat eventueel aanwezige archeologische sites een goede bewaring zullen hebben.

Het volledige plangebied wordt getransformeerd van landbouwgrond naar woonzone. De bestaande gebouwen worden afgebroken en er worden 65 individuele woningen en 6 meergezinswoningen (5 van 7 bouwlagen hoog, 1 van 3 bouwlagen hoog) aangelegd. Deze gebouwen worden gegroepeerd in 4 zones: 2 in het noordelijke deel en 2 in het zuidelijke deel van het plangebied. Elke deelzone van gebouwen krijgt een eigen wegenis, die aansluit op de omliggende straten, en een bovengrondse parkeerruimte. Bijkomend wordt binnen elke deelzone onder de meergezinswoningen een parkeergarage aangelegd. Elke individuele woning krijgt een achtertuin. De tussenliggende ruimte tussen de gebouwzones wordt ingericht als een groenpark, met wandelpaden, groenzones en

waterbufferzones. Het is duidelijk dat de werken een grote impact zullen hebben op de bodem: afbraak- en rooiwerken, het bouwrijp maken van de percelen, het optrekken van de woningen, het uitgraven van de parkeergarages, het aanleggen van wegenis, nutsvoorzieningen en -leidingen, het inrichten van het parkgebied en de tuinzones, allerhande werfverkeer.

Op basis van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting, en de werken zijn van die aard dat mogelijke sites bedreigd worden. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren: hoewel er meerdere sites gekend zijn in de ruimere omgeving, zijn deze niet het gevolg van een gecoördineerd archeologisch onderzoek over een grotere oppervlakte. Uitzondering hierop vormt het onderzoek op de percelen net ten noorden van het plangebied. Verder vooronderzoek op deze site kan ongetwijfeld nuttige kennis bijbrengen die de gegevens gegenereerd bij het vlakbij gelegen onderzoek kunnen aanvullen of nuanceren, en zal ook bijdragen tot een betere algemene kennis van het archeologische verleden van de omgeving rond Oostkamp. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren, in uitgesteld traject na het verkrijgen van de omgevingsvergunning en na het slopen van de gebouwen en het rooien van de bomen.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

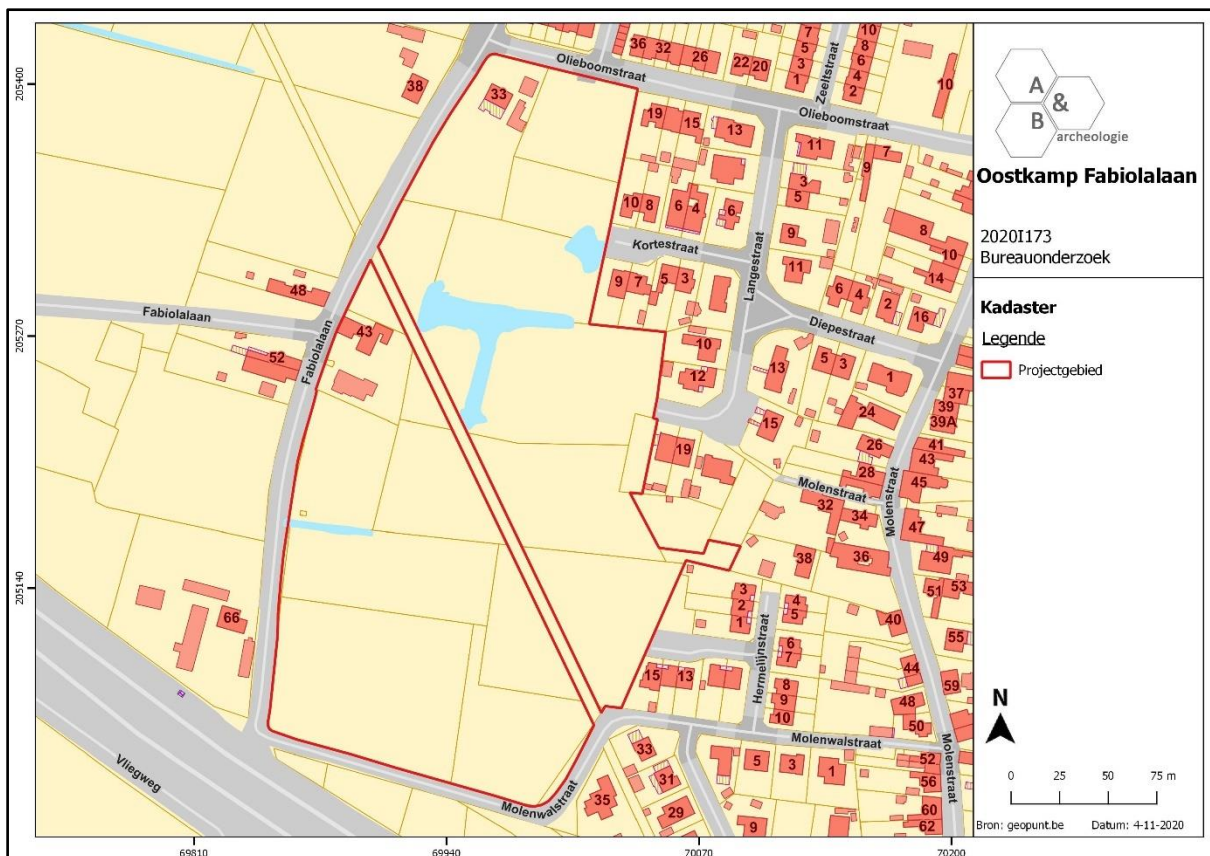
Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Oostkamp, Fabiolalaan

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 69538,27 en Y: 205017,79; X: 70401,28 en Y: 205425,33

Oppervlakte plangebied: 54 788m²

Kadastergegevens: Oostkamp, afdeling 3, sectie H, percelen 677e, 678, 675, 673, 672k, 672n, 677g, 677h, 672p, 671f, 671c, 671d, 668g, 668h, 660a, 663g, 663h, 662k, 661c, 664k, 889D.

Het plangebied komt volledig in aanmerking voor verder vooronderzoek en bestaat uit een noordelijk (28 588m²) en een zuidelijk deel (26 200m²).



Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Zijn de resultaten te linken aan het onderzoek dat uitgevoerd werd op de percelen ten noorden van de Olieboomstraat?
 - Is een verder verkennend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Kan een archeologische site uitgesloten worden?
 - Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

- Zijn er vondsten en/of sporen te linken aan het onderzoek dat uitgevoerd werd op de percelen ten noorden van de Olieboomstraat?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

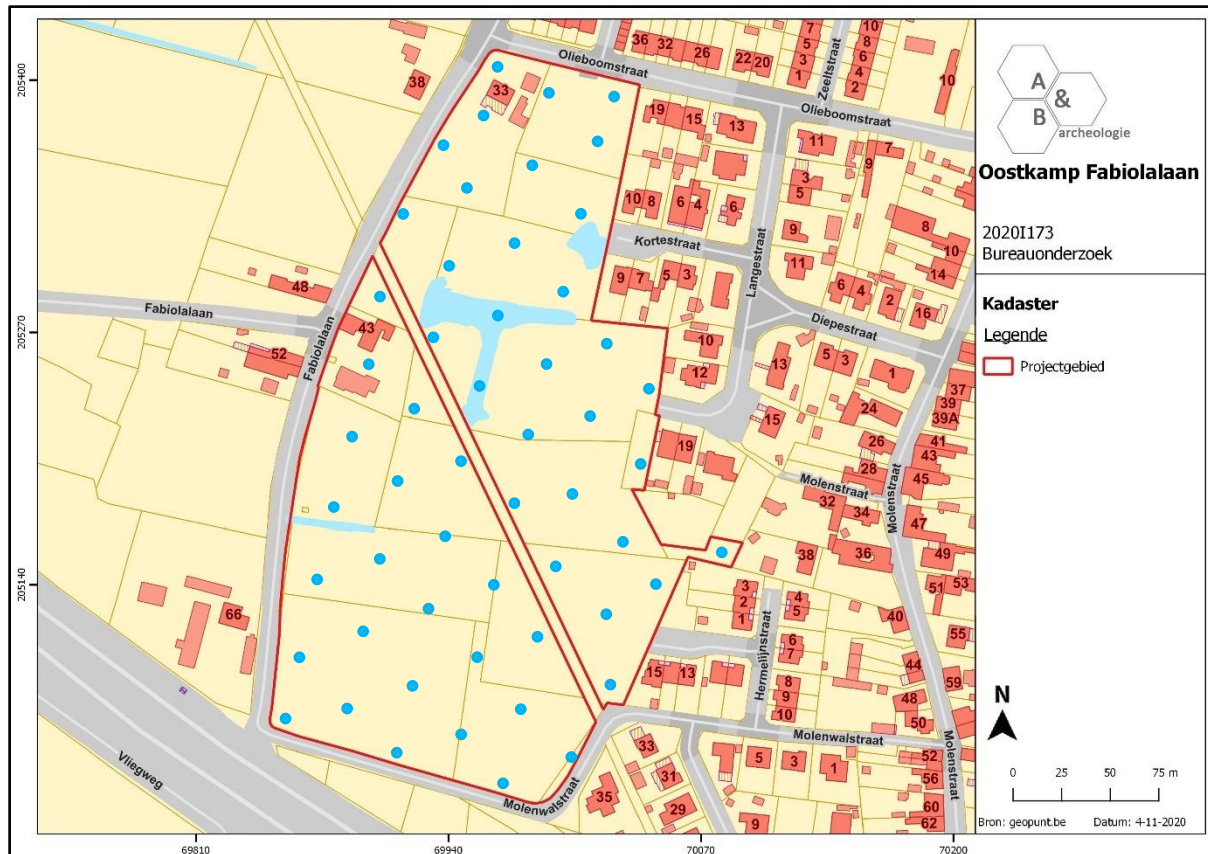
- Randvoorwaarden

- 1) Het is noodzakelijk dat voorafgaand het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek de gebouwen zijn gesloopt en de bomen zijn gerooid. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat bijvoorbeeld de funderingen en eventuele kelders en de boomstronken blijven zitten in de grond. Op die manier wordt vermeden dat niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. De ondergrondse structuren kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein.
- 2) Er worden boringen en proefsleuven voorzien over de volledige oppervlakte van het plangebied. Indien er wegens hoge grondwaterstand geen boringen/sleuven kunnen aangelegd worden ter hoogte van de drassige zone centraal in het noordelijke deel, dan wordt dat gemotiveerd in de nota. Onderstaand sleuvenplan houdt geen rekening met huidige, watervoerende perceelsgreppels. Indien de sleuven wegens het aanwezige water dienen onderbroken te worden ter hoogte van deze greppels, dan wordt dat ook gemotiveerd in de nota.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over het terrein worden in totaal 54 boringen uitgevoerd. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Er worden geen boringen geplaatst in de bestaande gebouwen indien deze nog overeind staan op het moment van het booronderzoek, dit is niet noodzakelijk om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Indien er

bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, of een paleobodem) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, geen paleobodem), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.



Figuur 2 Aanduiding van de boorpunten voor het landschappelijk booronderzoek binnen het plangebied, geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en te gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De

keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, ...), de diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, ...) en de aardkundige eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdopgraving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de

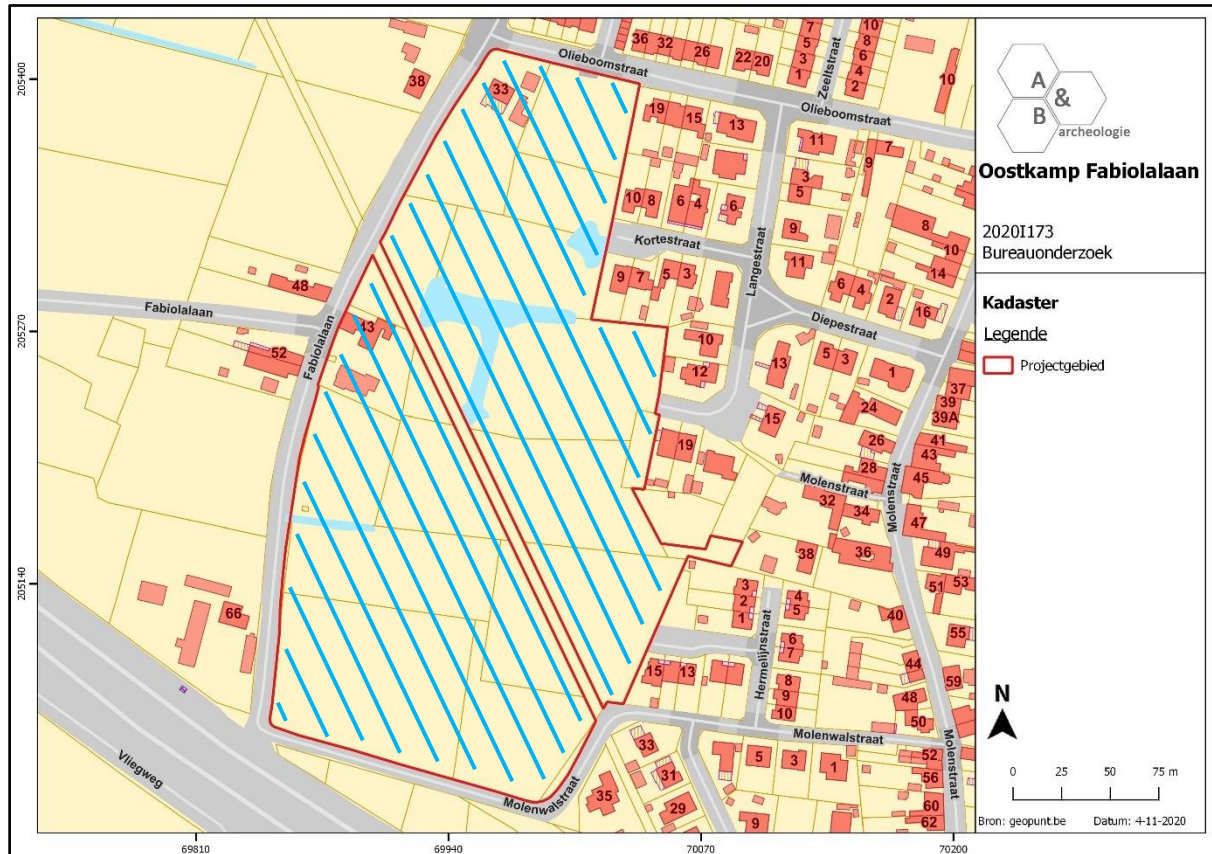
overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

- Proefsleuvenonderzoek

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt te worden van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en mee met de lengterichting van het terrein georiënteerd, op die manier kan het grondverzet het meest efficiënt georganiseerd worden. Het vooropgestelde sleuvenplan is afgebeeld op figuur 3. Daarnaast worden extra volg-, dwarsseuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10%, oftewel ca. 5479m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 1370m², door middel van volg-, dwarsseuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 6849m² onderzocht wordt.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.



Figuur 3 Indicatief sleuvenplan, geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op lemige zandgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.